

اصول مدیریت فرهنگی « با تکیه بر سیره ی مدیریتی یوسف (ع) »

از منظر آیات قرآن کریم

زهرا السادات موسوی

کارشناسی ارشد « تفسیر و علوم قرآن مجید » از دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم (قم)

دکتر سید علی میرآفتاب

استاد یار دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم (قم)

چکیده :

دنیای امروز در حال پیشرفت است و نقش مدیریت در زندگی بشر بسیار مهم است، اگر جامعه به درستی مدیریت شود می توان از تمامی ظرفیت ها و امکانات موجود در آن جامعه، برای دستیابی به اهداف مورد نظر بهره برد. مدیریت انسان و رهبری جامعه انسانی، مهمترین و در عین حال پیچیده ترین فرآیند فعالیت اجتماعی انسان است و شناخت اسلوب رفتاری و عملی پیامبران الهی، می تواند کارگشای مردم در انتخاب صحیح کارگزاران خود و راهگشای مدیران اجرایی در حکومت ها و مسئولیت ها باشد. برقراری حکومت الهی و مدیریت صحیح جوامع، از اهداف مهم پیامبران الهی بوده است ؛ آنان در این مسیر تلاش های بسیاری مبذول داشتند و هرگاه زمینه و موقعیت را برای چنین عمل ارزشمند و حیاتی مناسب می دیدند، در انجام آن تردیدی به خود راه نمی دادند. در قرآن کریم شیوهی حکومت داری و مدیریت برخی از پیامبران الهی شرح داده شده است، پیامبرانی که در شرایط زمانی، حکومت های خاصی داشتند و به شکل کامل و درست و با توجه به مناسبات فرهنگی و اجتماعی عصر خود، جامعه را به بهترین شکل مدیریت نمودند و در خصوص بحث مدیریت فرهنگی می توان از همین مدیریت مبتنی بر تعالیم اسلام و قرآن بهره گفت. یکی از پیامبرانی که می توان از شیوه مدیریتش بهره برد حضرت یوسف (ع) است ؛ چراکه در یک برهه از زمان ، وزارت سرزمین مصر و مدیریت آن بخشی از رسالت او بوده است؛ عملکرد این پیامبر الهی می تواند الگویی موفق برای یک کارگزار حکومتی و یا یک مدیر در اجتماع باشد. هدف از نگارش چنین مقاله ای، بررسی شیوهی مدیریتی حضرت یوسف (ع) در قرآن کریم و تبیین اصول نهفته در قرآن کریم در رابطه با مدیریت فرهنگی است که در واقع بهره وری از قرآن در جهت وصول به دانش قرآن بنیان را دنبال می کند . از جمله اصولی که از سیره ی حضرت یوسف (ع) زمینه مدیریت فرهنگی ، در این مقاله به آن اشاره و تبیین شده است می توان به اصل های « مسئولیت پذیری » ، « تعهد و تخصص در انجام کار » ، « خلاقیت » ، « تغافل » ، « قانون مداری » و اصل « بخشش و گذشت » اشاره نمود.

واژگان کلیدی: اصول، مدیریت ، مدیریت فرهنگی، حضرت یوسف (ع)